SV

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEMET

EUROPEISKA CENTRALBANKENS YTTRANDE

av den 26 mars 2009

på begäran av Finansdepartementet
om ett utkast till förordning om ändring i förordningen 2008:819 om statliga garantier till banker m.fl.

(CON/2009/30)

Inledning och rättslig grund

Den 23 mars 2009 mottog Europeiska centralbanken (ECB) en begäran från Finansdepartementet om ett yttrande över ett utkast till förordning om ändring i förordningen 2008:819 om statliga garantier till banker m.fl. (nedan kallat förslaget till förordning).

ECB:s behörighet att avge ett yttrande grundas på artikel 105.4 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 2.1 sjätte strecksatsen i rådets beslut 98/415/EG av den 29 juni 1998 om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler[1], eftersom förslaget till förordning innehåller regler som gäller finansiella institut som har en påtaglig inverkan på de finansiella institutens och marknadernas stabilitet. I enlighet med artikel 17.5 första meningen i arbetsordningen för Europeiska centralbanken har detta yttrande antagits av ECB-rådet.

1. Syftet med förslaget till förordning

Genom förslaget till förordning ändras förordningen om statliga garantier till banker m.fl. (SFS 2008:819) som utfärdades av Finansdepartementet den 29 oktober 2008. ECB ombads yttra sig över utkastet till SFS 2008:819 och avgav sitt yttrande CON/2008/62 den 29 oktober 2008[2].

Enligt det nuvarande regelverket upphör den svenska garantiordningen att gälla den 30 april 2009. Denna ordning och andra åtgärder har visserligen bidragit till att stabilisera de finansiella marknaderna, men den svenska regeringen bedömer att marknaderna inte kommer att ha återgått till det normala i slutet av april 2009 och att det därför krävs ytterligare stöd.

För att undvika onödig osäkerhet för berörda institut och de finansiella marknaderna föreslår den svenska regeringen följande ändringar i den befintliga garantiordningen:

---

1 EGT L 189, 3.7.1998, s. 42.

2 Europeiska centralbankens yttrande av den 29 oktober 2008 på begäran av Finansdepartementet om ett utkast till förordning om statliga garantier till banker m.fl.

a) Förlängning av den period då det är möjligt att tillhandahålla garantier till den 31 december 2009. Möjligheten att förlänga det aktuella stödet nämndes redan i samband med att den aktuella garantiordningen antogs. Motivet för att förlänga garantiordningen är att den svenska regeringen vill skicka en tydlig signal om att stödåtgärderna kommer att bibehållas så länge som oron på finansmarknaderna består.

b) Justering av maxbeloppet för de garanterade instrumenten per deltagande institut. Till följd av förlängningen av den period då det är möjligt att tillhandahålla garantier föreslår regeringen att beräkningen av maxgränsen för garanterade instrument för respektive institut ska justeras. Den nya gränsen avser det sammanlagda beloppet för ett instituts skuldförbindelser som förfaller mellan den 1 september 2008 och den 31 december 2009 (tidigare den 30 april 2009). Ordningens övre samlade beloppsgräns på 1 500 miljarder kronor för skuldförbindelser är oförändrad.

c) Att skuldförbindelser utan säkerhet med löptider på upp till fem år inkluderas i ordningen. Regeringen anser att tre års löptid är alltför kort för att upprätthålla den långfristiga utlåningen. Denna justering tar hänsyn till de problem som banker och företag står inför när de söker finansiering med längre löptid än ett till två år.

d) Justering av kapitaltäckningskraven. Enligt den nuvarande svenska garantiordningen är kapitalkraven för deltagande institut högre än lagkraven. Endast institut med minst sex procent nivå-1 kapital och minst nio procent kombinerat nivå-1 och nivå-2 kapital omfattas av ordningen. Den svenska regeringen är orolig över att detta kan ha fått oönskade effekter genom att det indirekt har fastställts en ny minimistandard för kapitaltäckningskrav. Man föreslår därför att kapitaltäckningskraven justeras så att de är i linje med de grundläggande lagkraven.

2. Allmänna kommentarer

2.1 Förlängning av ordningen

Vad gäller garantiordningens förlängning med åtta månader understryker ECB, i enlighet med den förklaring av den 12 oktober 2008 som avgavs vid euroländernas toppmöte i Paris[3], att EU:s medlemsstater måste samordna sina åtgärder eftersom det är mycket viktigt att harmonisera slutdagen för nationella ordningar för finansiellt stöd i EU[4].

2.2 Instrumentens löptid

ECB uppfattar det som att, när garantiordningen ändrats genom förslaget till förordning, bankers skuldförbindelser med upp till fem års löptid kan omfattas av garantierna. I detta sammanhang vill

3 ”Declaration on a concerted European action plan of the euro area countries” (ej på svenska), som antogs av statscheferna för euroområdet den 12 oktober 2008, finns på franska ordförandeskapets webbplats, www.ue2008.fr.

4 Detta är även i linje med vad ECB förklarat i andra yttranden av nyare datum, se t.ex. punkt 3.1 i ECB:s yttrande CON/2009/24 av den 17 mars 2009 på begäran av det tyska finansministeriet över ett förslag till ytterligare stabiliseringsåtgärder för finansmarknaden och punkt 3.2 i ECB:s yttrande CON/2009/6 av den 26 januari 2009 på begäran av det danska ekonomi- och företagsministeriet över ett förslag till lag om statliga investeringar i kreditinstitut samt ett lagförslag om ändring av lagen om finansiell stabilitet.

ECB ännu en gång påpeka att beviljandet av sådana statliga garantier av bankers skuldförbindelser bör a) ta sikte på de finansieringsproblem som solventa banker med likviditetssvårigheter står inför genom att förbättra likviditeten på marknaden för bankers skuldförbindelser med längre löptider, b) upprätthålla likvärdiga konkurrensvillkor mellan finansinstituten och undvika snedvridningar på marknaden, c) säkerställa överensstämmelse med Riksbankens likviditetshantering. Vad gäller utvidgandet av den statliga garantin till att omfatta även skuldförbindelser med upp till fem års löptid noterar ECB att denna åtgärd är i linje med ECB:s rekommendation[5] för harmonisering och samordning av statliga garantier inom EU och uttalandet att euroområdets regeringar bör tillhandahålla nya medellånga (upp till fem år) statliga garantier avseende bankers skuldförbindelser. I detta sammanhang, och med tanke på hur integrerade finansmarknaderna inom EU är, upprepar ECB att löptiden på de instrument som omfattas av garantierna bör harmoniseras inom EU så att konkurrens på likvärdiga villkor, som är mycket viktig på detta område, kan säkerställas.

2.3 Kapitalkrav

ECB noterar att kapitalkraven för deltagande institut enligt den nuvarande svenska garantiordningen är högre än lagkraven, vilket förslaget till förordning syftar till att ändra. I detta avseende vill ECB framhålla rådets (Ekofin) slutsatser av den 20 januari 2009 om bankkapital där rådet konstaterar att ”tillhandahållandet av kapital till banksektorn inte är tänkt att skapa nya, högre i lag föreskrivna kapitalkrav för banksektorn. Kapitalkravet på banker bör även fortsättningsvis bedömas från fall till fall enligt gällande EU-bestämmelser med utgångspunkt i den enskilda riskprofilen och rigorösa stresstester. Det bör inses att kapitalet skapar en buffert såväl mot de svåra ekonomiska villkoren som för fortsatta lån till kreditvärdiga låntagare”[6].

Detta yttrande kommer att offentliggöras på ECB:s webbplats.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 26 mars 2009.

[Namnteckning]

Jean-Claude TRICHET

ECB:s ordförande

5 ECB-rådets rekommendation angående statliga garantier för bankers skuldförbindelser av den 20 november 2008, finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu.

6 Se rådets slutsatser om bankkapital, som antogs av rådet (Ekofin) den 20 januari 2009.